

„Србија Карго“ а.д.
Број: 4/2016-87/1-40
Дана: 28.04.2016. год.
Београд

На основу члана 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд („Службени гласник РС“, број 60/15), Одбор директора Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“ је на седници одржаној дана 28.04.2016. године, донео

ОДЛУКУ

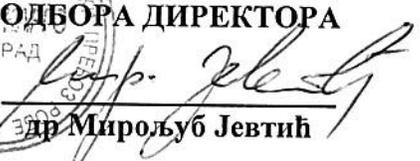
1. Доноси се Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара у „Србија Карго“ а.д.
2. Програм из тачке 1. саставни је део Одлуке.
3. Одлука ступа на снагу даном донешења.
4. Одлуку објавити у „Службеном гласнику Железнице Србије“.

Образложење

На основу одредби члана 53. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр.11/09 и 20/15) и Правилника о минимуму садржине општег дела програма обуке из области заштите од пожара („Службени гласник СРС“, бр. 40/90), сачињен је Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара у „Србија Карго“ а.д.

На наведени Програм Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације у Београду, дало је сагласност.

На основу изнетог, одлучено је као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК
ОДБОРА ДИРЕКТОРА

др Миролуб Јевтић

„Србија Карго“ а.д.
Број: 4/2016-87/1-40
Дана: 28.04.2016. год.
Београд

На основу члана 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд („Службени гласник РС“, број 60/15), Одбор директора Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“ је на седници одржаној дана 28.04. 2016. године, донео

ПРОГРАМ

основне обуке запослених из области заштите од пожара у „Србија Карго“ а.д.

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

У циљу обучавања и упознавања запослених у Акционарском друштву за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд (у даљем тексту: Друштво) са основним опасностима од настанка пожара, ватрогасном опремом и средствима за гашење пожара, Програмом основне обуке запослених из области заштите од пожара (у даљем тексту: Програм), прописује се начин, обим и садржај обуке, провере знања и вођење евиденције о обучености запослених.

Члан 2.

Програмом се обезбеђује да сви запослени буду упознати са опасностима од пожара и експлозија, мерама заштите од пожара-општим и специфично везаним за појединачне послове и задатке, начином употреба уређаја, опреме и средстава за гашење пожара, поступком у случају избијања пожара, правцима и начином евакуације и зборним местима, како би у датом тренутку правилно реаговали и отпочели гашење, локализацију пожара, као и са одговорношћу због непридржавања прописаних или наложених мера заштите од пожара.

Члан 3.

Запослени су дужни да присуствују обуци и провери знања из области заштите од пожара и да се у раду придржавају прописаних упутства, упозорења, забрана, мера заштите од пожара, као и да у случају пожара приступе гашењу пожара.

II. НАЧИН И ПОСТУПАК ОБУЧАВАЊА И ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

Члан 4.

Обука запослених се састоји из:

- Општег дела (теоретски),
- Посебног дела (теоретски и практично упознавање са специфичностима процеса рада и објеката/радних места у Друштву и начина поступања запослених приликом избијања, гашења пожара и евакуације),
- Практичног дела (демонстрација употребе преносних и превозних апарата за почетно гашење пожара и средства за гашење пожара) и
- Провера знања.

Члан 5.

Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене, најкасније у року од 30 дана од дана ступања на рад.

Провера знања запослених врши се једном у три године.

Члан 6.

Непосредни руководиоци су обавезни да омогуће присуство запослених предавањима другим облицима обучавања и провери знања из области заштите од пожара, у складу са овим програмом.

Члан 7.

Основну обуку запослених и проверу знања из области заштите од пожара обављају лица која раде на пословима заштите од пожара у Друштву и имају положен стручни испит или правно лице које испуњава прописане услове и има овлашћење Министарства за обављање ових послова, у складу са чланом 25. и чланом 56. став 1. Закона о заштити од пожара, а на основу закљученог уговора о пружању услуга.

Члан 8.

По завршетку теоретске и практичне обуке запослених из области заштите од пожара, обавља се провера знања запослених.

Провера знања може се вршити на следеће начине:

- Усменим испитивањем,
- Путем попуњавања тестова,
- Практичном провером оспособљености за руковање средствима за гашење пожара.

Члан 9.

Проверу знања, односно тестирање или испитивање запослених, као и практичну проверу оспособљености за руковање средствима за гашење пожара, вршиће лица из члана 7. овог програма.

Члан 10.

Запослени који је успешно одговорио на најмање 80% питања из теста и практично показао да зна да рукује ватрогасним апаратом, сматра се да је обучен из области заштите од пожара.

Запослени који не испуни услове из претходног става дужан је да, најкасније у року од 30 дана, поново изађе на проверу знања.

Члан 11.

О извршеној основној обуци и провери знања запослених из области заштите од пожара води се евиденција и то:

- Записник о извршеној обуци и
- Списак запослених који су присуствовали обуци.

У записнику се наводи датум и време основне обуке и провере знања, број запослених присутних основној обуци и провери знања, број присутних запослених који су положили тест, као и име, презиме и потпис овлашћених стручних лица која су основну обуку и проверу знања извршила, као и бројеве њихових Уверења о положеном стручном испиту издатом од стране МУП-а.

У списак се уносе име и презиме и назив послова свих запослених који су присуствовали основној обуци и напосмена о успешности при провери знања.

III. ОПШТИ, ПОСЕБНИ И ПРАКТИЧНИ ДЕО ПРОГРАМА ОБУКЕ

Члан 12.

Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара, састоји се од:

1. Општег дела
2. Посебног дела
3. Практичног дела

1. ОПШТИ ДЕО

Члан 13.

Општи део Програма се изводи по темама, теоретски, у свему према минимуму садржине општег дела програма обуке запослених из области заштите од пожара.

ОБАВЕЗЕ ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Време трајања: 2 часа.

Нормативно уређење заштите од пожара

- Закон о заштити од пожара,
- План заштите од пожара,
- Правила заштите од пожара,
- План евакуације и Упутство о поступању у случају пожара,
- Наредбе/друга акта од значаја за спровођење мера заштите од пожара у Друштву.

Организовање послова заштите од пожара

- Основни субјекти заштите од пожара,
- Категорије угрожености од пожара и обавезе привредних друштава у зависности од степена угрожености,
- Ватрогасне јединице,
- Служба за заштиту од пожара,
- Запослени задужени за организовање и спровођење превентивних мера заштите од пожара.

Превентивне мере заштите од пожара

- Циљ спровођења превентивних мера заштите од пожара,
- Уређаји и инсталације за откривање, дојаву и гашење пожара,
- Уређаји, опрема и средства за гашење пожара,
- Електричне, вентилационе, топлотне и друге инсталације
- Смештај запаљивог материјала,
- Смештај експлозивних материја, запаљивих течности и гасова,
- Ватрогасне страже
- Обука запослених из области заштите од пожара.

Обавезе у спровођењу мера заштите од пожара

- Обавезе одговорних лица,
- Обавезе и овлашћења стручне службе,

- Обавезе осталих запослених
- Обавезе запослених у погледу гашења насталог пожара.

Одговорности за неспровођење мера заштите од пожара

- Одговорност за повреду радне дисциплине,
- Прекршајна одговорност правног лица и одговорних лица у правном лицу због неспровођења прописаних и наложених мера заштите од пожара,
- Кривична одговорност одговорних лица због насталих последица због неспровођења прописаних и наложених мера заштите од пожара.

ОСНОВИ ГОРЕЊА

Време трајања: 1/2 часа

Основни појмови о горењу

- Услови за процес горења (горива материја, кисеоник и извор топлоте-паљење),
- Врсте процеса сагоревања (оксидација, бурна оксидација-горење и експлозија),
- Подела пожара по класама,
- Појам пожара и фазе развијања пожара,
- Подела пожара по величини.

Врсте горења

- Горење чврстих материја,
- Горење течних материја,
- Горење запаљивих пара и гасова,
- Горење материјала под напоном електричне енергије,
- Експлозије.

УЗРОЦИ НАСТАЈАЊА ПОЖАРА

Време трајања: 1/2 часа

Пожари и начин преноса топлоте

- Провођењем (кондукцијом),
- Додиром (конвекцијом),
- Зрачењем (радијацијом),

Основни узроци настајања пожара

- Директни додир са пламеном или ужареним материјалом,
- Електрична струја,
- Заваривање, резање, лемљење,
- Статички електрицитет,
- Атмосферски електрицитет-удар грома,
- Самозагревање и samozапљивање,
- Топлотно деловање сунца,
- Механичка енергија-трење,
- Намерна паљевина,
- Нехат или непажња.

Класификација могућих пожара по класама

- Пожари класе „А“ - пожари чврстих запаљивих материја (дрво, папир, угљ и сл., пожари са стварањем жара),

- Пожари класе „В“ - пожари запаљивих течности (бензин, уља, масти и сл., пожари без стварања жара),
- Пожари класе „С“ – пожари запаљивих гасова (природни гас, метан, ацетилен),
- Пожари класе „D“ – пожари запаљивих метала (алуминијум, магнезијум),
- Пожари класе „F“ – се односи на пожаре биљних и животињских уља и масти у уређајима за пржење са уљима и мастима као и другом кухињском опремом,
- Пожари на уређајима под напоном и електричним инсталацијама који нису по новом стандарду третирани као посебна класа пожара (електромотори, трансформатори и сл.)

Класификација могућих пожара извршена је према стандарду SRPS EN 2:2011.

ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Време трајања: 1 час

Тактика гашења пожара је правилна и ефикасна употреба расположивих средстава и опреме за гашење пожара.

Методe гашења пожара

- Хлађењем,
- Одвођењем топлоте,
- Спречавањем довода кисеоника.

Средства за гашење пожара

- Вода,
- Пена,
- Прах,
- Угљендиоксид (CO₂),
- Халони,
- Инергени,
- Песак,
- Приручна средства за гашење пожара.

Локације и објекти гашења пожара

- Гашење пожара на отвореном простору,
- Гашење пожара у затвореном простору,
- Гашење људи захваћених пожаром,
- Гашење возних средстава, објеката и аутомобила.

Мере заштите при гашењу пожара

- Дејство топлоте-пламена,
- Тровање и гушење продуктима сагоревања,
- Експлозије у току пожара,
- Обрушавање сагореле конструкције,
- Могућност електричног удара,
- Зрачење радиоактивних материја.

Опрема за гашење пожара

- Ручни и превозни апарати за гашење пожара - подела, намена према класи пожара, активирање и руковање, постављање, чување, одржавање и контрола;

- Хидрантска мрежа – намена, хидрантски развод, унутрашњи и спољашњи хидранти, опрема хидраната, руковање, чување, контрола и испитивање хидрантске мреже и хидраната).

САВРЕМЕНИ ТЕХНИЧКИ СИСТЕМИ ЗА ОТКРИВАЊЕ И ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Време трајања: 1/2 часа

Откривање и дојава пожара

- Аутоматски јављачи пожара (јонизациони, термички, термо-диференцијални и оптички),
- Ручни јављачи пожара,
- Преносни путеви и сигналне централе (функције централа: регистровање пожара, прецизно лоцирање пожара, искључење струје и вентилације у објекту, затварање противпожарних клапни и врата, активирање стабилних система за гашење пожара).

Савремена опрема и методе гашења пожара

- Стабилни системи за гашење пожара – типови: гашење водом, пеном, прахом, угљендиоксидом, халоном, инергеном и другим савременим гасовитим средствима),
- Избор најповољнијег система за аутоматско гашење пожара.

2. ПОСЕБНИ ДЕО ПРОГРАМА

СПЕЦИФИЧНОСТИ ПРОЦЕСА РАДА И ОБЈЕКТИ ДРУШТВА

Време трајања: 2 часа

Члан 14.

1) Објекти „Србија Карго“ а.д.

Овим Програмом основне обуке обухваћени су објекти „Србија Карго“ а.д. Објекте „Србија Карго“ а.д. чине канцеларијске просторије, стоваришта, магацини, радионице и слично на читавој територији Републике Србије. Објекти Друштва разврстани су по следећим секцијама:

- Секција за превоз робе на територији Београда,
- Секција за превоз робе на територији Ниша,
- Карго Секција на територији Суботице,
- Карго Секција на територији Новог Сада,
- Карго Секција на територији Панчева,
- Карго Секција на територији Руме,
- Карго Секција на територији Пожаревца,
- Карго Секција на територији Краљева,
- Карго Секција на територији Ужица и
- Карго Секција на територији Зајечара.

2) Посебности радног места

Посебни део Програма основне обуке се изводи по групама послова и радних задатака које запослени обављају, односно специфичним опасностима и мерама заштите од пожара везаним за поједине послове и радне задатке. У овом делу програма запослени се обучавају о начину поступања приликом избијања и гашења пожара, као и евакуације лица и запослених у складу са правилима заштите од пожара и Плановима евакуације, који су донети за објекте „Србија Карго“ а.д. у конкретној Секцији.

Обука и провера се обавља за следеће групе послова:

- a) Саобраћајно оперативни послови,
- b) Послови вуче возова,
- c) Послови одржавања возних средстава,
- d) Послови продаје,
- e) Транспортни послови,
- f) Послови набавки и стоваришног пословања,
- g) Општи и заједнички послови.

Прилоком извођења Посебног дела Програма основне обуке запослених обрађују се следеће теме:

3) Карактеристике радног места и процеса рада

- 3.1. Карактеристике објеката (локација, намена и сл.),
- 3.2. Опасност од пожара на радном месту и непосредној околини
- 3.3. Конкретне обавезе запосленог из области заштите од пожара.

4) Превентивне мере

- 4.1. Конкретне превентивне мере на радном месту,
- 4.2. Превентивне мере прописане Наредбама генералног директора,
- 4.3. Упознавање са расположивом опремом, уређајима и средствима за гашење пожара, као и са начином њиховог коришћења.

5) Процена угрожености од пожара – ризици

- 5.1. Сврставање објекта „Србија Карго“ а.д. у категорију угрожености од пожара на основу Уредбе о категоризацији објеката, коју својим решењем одређује надлежни орган унутрашњих послова,
- 5.2. Могући пожари у односу на материјале у употреби,
- 5.3. Врсте и обим средстава за гашење пожара које се нужно морају обезбедити.

6) Материјали који се користе у употреби

На основу напред наведених процеса рада могу се очекивати следеће гориве материје:

- 6.1. Картон, хартија, канцеларијски материјал,
- 6.2. Рачунари, телефони, факс машине и сл.,
- 6.3. Дрво лакирано, разни намештај и пластичне масе,
- 6.4. Подне облоге, завесе, тканине и одећа,
- 6.5. Угаљ, буган гас, нафта и нафтни деривати, сумпорна киселина и сл.

7) Поступање запослених приликом избијања пожара, гашење пожара и евакуација

- 7.1. Поступци за случај пожара и непосредног угрожавања људи и имовине на радном месту и у непосредној околини,
- 7.2. Упутство о поступању у случају пожара за конкретни објекат,
- 7.3. План евакуације за конкретни објекат.

8) Могуће класе пожаре према SRPS EN 2:2011 стандардима

Према класификацији типа пожара, сагласно стандарду SRPS EN 2:2011 у Друштву се могу јавити следећи типови пожара:

- Пожар типа „А“ – пожари чврстих материја са стањем жара,
- Пожар типа „В“ – пожари запаљивих течности без стварања жара,
- Пожар типа „С“ – пожари запаљивих гасова
- Пожари на уређајима под напоном и електричним инсталацијама који нису по новом стандарду третирали као посебна класа пожара. Када напајање електричном енергијом престане, сврставају се у друге категорије пожара.

3. ПРАКТИЧНИ ДЕО ПРОГРАМА

Време трајања: 2 часа

Члан 15.

Врши се практично демонстрирање активирања и употребе ППА и средстава за гашење пожараса којима се располаже у објектима у којима раде запослени који похађају обуку из области заштите од пожара.

Запослени у зависности од специфичности радног места и процеса рада, обавезно се упознају са:

1. Активирањем и употребом ручних апарата за гашење пожара
2. Активирањем и употребом хидраната

IV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

О питањима везаним за основну обуку и проверу знања запосленима, а нису уређена овим програмом, примењиваће се одредбе Закона о заштити од пожара.

Члан 17.

Одбијање запосленог да се обучава из области заштите од пожара по Програму, сматра се повредом радне обавезе.

Члан 18.

Програм ступа на снагу даном доношења.

**ПРЕДСЕДНИК
ОДБОРА ДИРЕКТОРА**

др Миролуб Јевтић
др Миролуб Јевтић